

PLANT EEN SPEELTUIN IN ELKE BUURT

VEROVER
DE STAD

antwerpen.pvda.be

PVDA

SOCIAAL

RECHTVAARDIG

ACTIEF

24. KINDVRIENDELIJKE STAD

STANDPUNT

De stad telt 85 000 kinderen onder de twaalf jaar. Dat is bijna een op de zes inwoners. We maken van Antwerpen een kindvriendelijke stad die kinderen omarmt als volwaardige medeburgers. Kinderen hebben recht op de stad. Niet later, als volwassenen, maar nu. Een stad waar de overheid kinderopvang van kwaliteit zelf organiseert. Een stad waar kinderen zelfstandig en veilig gebruik kunnen maken van de publieke ruimte en infrastructuur. Een stad met een divers en laagdrempelig vrijetijdsaanbod. In een kindvriendelijke stad is er constant dialoog tussen beleidsmakers, het middenveld en de kinderen zelf en zorgt kinderopvang voor een voortdurende stroom van signalen, ideeën en meningen.

WAT WE WILLEN

EEN. BOUW DE PUBLIEKE KINDEROPVANG WEER VERDER UIT

- We bouwen de stedelijke kinderopvang weer uit. Met voldoende personeel en een goede infrastructuur. Een stedelijke kinderopvang 2.0 die het voortouw neemt op het vlak van kwaliteit in de kinderopvang.
- Het huishoudelijk reglement van de stedelijke kinderopvang is te rigide. Het drijft ouders op kosten. We wijzigen dat. Het systeem van snipperdagen schaffen we af. Voor gewettigde afwezigheden en bij voorafgaande verwittiging rekenen we de kosten niet langer aan.
- Geen winstbejag in de Antwerpse kinderopvang. Wij willen geen multinationals in de kinderopvang.

TWEE. VRIJE TIJD EN DE PUBLIEKE RUIMTE

- De stad voorziet voldoende speelruimte in alle districten en wijken. We voorzien voor alle kinderen een speelterrein op maximaal 300 meter van thuis.
- Richt straten in met 'spelaanleiding'.
- We zorgen voor een breed, laagdrempelig speelaanbod voor de kinderen op de pleinen in heel de stad: gratis en zonder inschrijvingen.

DRIE. INFORMATIE EN INSPRAAK VOOR KINDEREN

- We maken werk van laagdrempelige communicatie naar kinderen via diverse kanalen.
- We bieden verschillende mogelijkheden aan om kinderen hun mening te laten geven. Bijvoorbeeld via kinderenquêtes aan de schoolpoort, naar analogie met de Big Ask van RedFox.
- We investeren in de kinder- en jeugdorganisaties. Zij bieden kinderen en jongeren een tweede thuis, een veilige omgeving om zichzelf te zijn, om problemen te bespreken en nieuwe dingen te ontdekken.
- Voor iedereen die betrokken is bij het jeugdwerk en de kinderopvang, voorzien we regelmatige bijscholing, vorming en omkadering.
- Antwerpen moet zich inzetten om het label 'Kindvriendelijke stad' te behalen.

EEN. BOUW DE PUBLIEKE KINDEROPVANG WEER VERDER UIT

Kinderen tussen nul en zes jaar halen veel profijt uit een stimulerend aanbod van kinderopvang, pedagogische ondersteuning en kleuteronderwijs, zowel qua cognitieve ontwikkeling als op sociaal en gezondheidsvlak. Als ze in hun prille levensjaren verstoken blijven van kwaliteitsvolle diensten, presteren zelfs de knapste kinderen uit kansarme milieus beneden de middenmoot.

In De Grote Bevraging van de PVDA bij 8785 Antwerpenaren dringt 38 procent erop aan opnieuw te investeren in stedelijk onderwijs en stadscreches. De combinatie van een baan – of het zoeken ernaar – met de opvoeding van de kinderen en het zorgen voor opvang en babysit loopt niet altijd van een leien dakje. Werkgevers eisen meer flexibiliteit met almaar variabelere uurroosters; de ouders moeten dat zien te bolwerken.

Het stadsbestuur zorgde voor een inhaalbeweging in het aantal kinderopvangplaatsen, maar alleen in initiatieven die niet van de stad zijn. De publieke kinderopvang wordt systematisch afgebouwd. Van de 1108 extra plaatsen sinds begin 2013 zijn er amper 22 in de stedelijke kinderopvang bijgekomen. Nochtans heeft de stad alle sleutels in handen voor de uitbouw van een kindvriendelijke en sociale stedelijke kinderopvang.

Die stedelijke kinderopvang heeft altijd een goede reputatie gehad. De aandacht voor de kwaliteit van dienstverlening vertaalde zich in de ruime openingsuren en -dagen, maar ook in de intense begeleiding van de baby's en peuters. Zo onderscheidde de stedelijke kinderopvang zich door de vele pedagogische activiteiten – stimulatie van de motoriek, het taalgebruik en de creativiteit –, de dagelijkse observatie van de kinderen, de gegarandeerde bewaking op elk moment, de continuïteit – met permanente aandacht voor en begeleiding van de kinderen...

Maar onder het vorige bestuur werd de stedelijke kinderopvang naar een autonoom gemeentebedrijf overgeheveld. De bezettingsgraad werd opgetrokken naar 90 procent. Dat hoge gemiddelde zorgt ervoor dat creches regelmatig over hun maximumbezetting gaan. Het leidt tot situaties dat een kinderverzorgster alleen staat voor veertien baby's! Het is een bedrijfslogica ten koste van de kwaliteit van de opvang. Met hartzeer vertellen kinderverzorgsters vandaag dat hun job degradeert tot bandwerk en dat er weinig ruimte rest om kinderen extra aandacht te geven.

Hogere werkdruk, minder mogelijkheden voor pedagogiek, maar ook ongunstige vakantieregelingen voor de ouders. Vanaf 1 januari 2015 moet je betalen voor de dagen dat je peuter ziek is, of voor de extra dagen vakantie die je wil nemen buiten het bouwverlof. En je riskeert een boete als je door omstandigheden te laat komt.

In 2013 ging nog 94 procent van het stedelijk budget voor kinderopvang naar de publieke opvang door de stad. In 2017 nog amper 63 procent. 37 procent van het publieke budget gaat naar private kinderopvang. Overschotten die de stedelijke kinderopvang door besparingen boeken op hun begroting, worden naar de algemene stadskas teruggedraineerd.

De PVDA is de enige partij die opkomt voor de openbare kinderopvang. In de gemeenteraad stelt de Groenfractie bij monde van raadslid Freya Piryns telkens dat het voor haar niet uitmaakt wie de kinderopvang organiseert, overheid of privé, zolang er maar plaatsjes bijkomen en de opvang van kwaliteit is. De N-VA gaat nog een stapje verder. Voor schepen van Jeugd Nabilla Ait Daoud is de stedelijke kinderopvang concurrentie met belastinggeld voor de private opvang.

In de Antwerpse kinderopvang verschijnt ondertussen de eerste monopolist op het terrein: Babilou, een keten met creches in Monaco, België, Duitsland, Dubai en Zwitserland. Dat er plaatsen bijkomen is hard

nodig. Maar daarvoor grote multinationals subsidiëren, is de verkeerde piste. Privéspelers die op zoek zijn naar een pand, kunnen tot de helft van de investering terugkrijgen. Babilou, een van de grootsten op de Europese markt, wil tegen 2020 een omzet halen van 500 miljoen. Maar als bedrijven hun winsten willen vergroten in de zorgsector, gaan de kwaliteit en de arbeidsvoorwaarden er telkens op achteruit. Of er komen hogere prijzen voor wie kwaliteit wil. Ook Nederland heeft de keuze voor de privé gemaakt. Vandaag, zes jaar later, is de situatie dramatisch: stijgende prijzen, slechte kwaliteit, groot onderaanbod, ondergekwalificeerd en slecht betaald personeel... In juli 2012 ging Estro, een groep met 340 crèches en opvanglocaties, failliet. Zulke toestanden willen we bij ons niet meemaken. Kinderopvang moet een basisvoorziening zijn, geen bron van winst voor aandeelhouders van multinationals. Kinderopvang is een publieke aangelegenheid, geen markt waar grote bedrijven zich op kunnen storten.

TWEE. VRIJE TIJD EN DE PUBLIEKE RUIMTE

Al spelend leren kinderen niet alleen motorische maar ook sociale vaardigheden. In de stad groeien veel kinderen op in appartementen of kleine woningen zonder tuin. Dan is het belangrijk dat ze dicht bij huis kosteloos kunnen spelen. Zo maken ze vriendjes in de buurt en wordt de band tussen de buurt en de kinderen sterker. Nu moeten drie op de tien kinderen langer dan vijf minuten wandelen voor ze aan een speelterrein komen. Wij willen dat er voor elk kind in elke buurt op minder dan 300 meter een speelruimte is.

Daarvoor moet de stad niet overal speelruimtes 'bouwen', ze kan ook creatief zijn. Het kan bijvoorbeeld ook door buurtscholen in het weekend open te stellen, maar ook door kleine speeltuigen en speelaanleidingen zoals bepaalde parcours aan te brengen in de openbare ruimte. Speelruimte creëren is de eerste stap, degelijk onderhoud ervan is de tweede stap en ook die is nodig.

In Borgerhout wonen veel gezinnen met kinderen. Per inwoner is er welgeteld één vierkante meter open ruimte. De PVDA wil geen plekje laten verloren gaan. Zo kunnen straten speciaal worden ingericht met 'spelaanleiding'. Je kent dat wel. Kinderen lopen langs straat en ze zien een muurtje: hup, ze lopen over dat muurtje. Als ze een boom zien: hup, ze klimmen erin. Je kan straten zo organiseren dat kinderen er speelaanleiding vinden, bijvoorbeeld door op het voetpad een hinkelspel aan te brengen. Dat is ook een discussie met het stadsbestuur, omdat dat kiest voor de auto en wij meer kiezen voor openbaar vervoer, te voet en met de fiets.

Er moeten ook meer goed uitgeruste speeltuinen en speelruimtes komen naar het voorbeeld van Park Spoor Noord of het Nachtegalenpark. Het overkappen van de ring en de aanleg van een park op de site Spoor Oost kan veel mogelijkheden geven qua speelruimte, en nog wel voor de kinderen die nu in de minst groene districten wonen: Borgerhout, Berchem en Antwerpen.

In 2014 werkte het stadsbestuur een prijzenbeleid uit voor het aanbod van de A-kaart. Kinderen moesten voor de activiteiten van de jeugddiensten plots van 2,5 tot 15 euro per dagdeel betalen. Vanaf de zomer 2016 ging het retributiereglement van start. Voor de bovenlaag van de Antwerpse bevolking zijn dat misschien aanvaardbare bedragen. Voor gewone mensen is het duur, en vormen deze prijzen een drempel om hun kinderen aan de activiteiten te laten deelnemen. Bovendien moet je alles online aanvragen, wat voor veel Antwerpenaren geen evidentie is.

In Borgerhout behaalde PVDA-schepen Zohra Othman samen met de jeugdwerkers uitstekende resultaten door in te zetten op laagdrempelige activiteiten. In plaats van een online inschrijvingssite werkt Borgerhout met gratis activiteiten zonder inschrijving en trekt daarbij naar de pleinen met veel kinderen. Het is een voorbeeld voor de andere districten.

DRIE. INFORMATIE EN INSPRAAK VOOR KINDEREN

De communicatie tussen de stad en kinderen en jongeren kan een stuk beter. Uit de bevraging door het Antwerpse Jeugdsectoroverleg in samenwerking met de Artesis Plantijn Hogeschool blijkt dat maar één op de drie kinderen en jongeren weet waar hij of zij terecht kan met een vraag en maar één op de drie begrijpt de gekregen informatie.

Natuurlijk vinden kinderen en jongeren het belangrijk om mee na te denken over de stad waarin ze wonen, maar slechts één op de zeven kinderen en jongeren gelooft dat er ook effectief naar hen geluisterd wordt. Neem kinderen ernstig in hun ideeën en bedenkingen. Burgerschap kan alleen vanuit wederzijds vertrouwen en respect. De stad moet kinderen en jongeren verschillende mogelijkheden aanbieden om te participeren aan het beleid. Dat kan bijvoorbeeld met eenvoudige bevragingen. In het najaar van 2017 bevroegde RedFox, de jongerenorganisatie van de PVDA, wel 7500 jongeren aan tachtig schoolpoorten met een bakfiets, doorschijnende kokers en pingpongballetjes. De leerlingen waren super enthousiast om hun mening te geven over allerlei thema's: van armoede, over mobiliteit tot racisme. Dat kan ook bij kinderen.

Participatie vraagt informatie en empowerment. Blijf investeren in de kinder- en jeugdorganisaties, zowel de vrijwillige als de professionele. Ze bieden kinderen en jongeren een tweede thuis, een veilige omgeving om zichzelf te zijn, om problemen te bespreken en om nieuwe dingen te ontdekken. Voor informatie en participatie vinden kinderen en jongeren de jeugdwerkers belangrijke tussenpersonen.

We voorzien regelmatige bijscholing, vorming en omkadering voor alle betrokkenen bij het jeugdwerk en de kinderopvang. Veel organisaties geven aan dat daar grote nood aan is. Vrijwilligers en professionals worden almaar meer geconfronteerd met psychologische problemen, kansarmoede, racisme... en weten niet altijd goed hoe daarmee om te gaan.

Tot slot willen wij dat Antwerpen het UNICEF-label 'Kindvriendelijke stad' behaalt. Dat label wordt verleend aan steden en gemeenten die streven naar de realisatie van alle rechten van het kind.